

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2378

Vragen van de leden **Sneller** en **Schonis** (beiden D66) aan de Minister van Financiën over *het meenemen van schadevrije jaren voor autoverzekeringen binnen de Europese Unie* (ingezonden 25 februari 2020).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 7 april 2020) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2306.

Vraag 1

Herinnert u zich het antwoord¹ en nader antwoord² op de eerder gestelde Kamervragen van de leden Sneller en Schonis?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven of het gesprek tussen de Consumentenbond, het Verbond van Verzekeraars en uzelf, hetgeen u volgens het nader antwoord zou gaan voeren, al heeft plaatsgevonden? Zo ja, wat waren de uitkomsten van dit gesprek?

Antwoord 2

Er hebben met beide partijen afzonderlijk gesprekken plaatsgevonden. Tijdens deze gesprekken is naar voren gekomen dat het op dit moment niet mogelijk is om dubbele schadevrije jaren op te bouwen bij het gebruik van één auto. De Consumentenbond vindt het wenselijk dat schadevrije jaren dubbel kunnen worden opgebouwd; naast door de verzekeringnemer ook door geregistreerde regelmatig bestuurders. Het Verbond heeft aangegeven dat een enkele verzekeraar deze optie biedt in het kader van een pakketpolis en dat het een hele specifieke situatie betreft. Aan het opbouwen van dubbele schadevrije jaren in het algemeen, kleven volgens de verzekeraars te veel nadelen. Ik zal met de betrokken partijen gezamenlijk het overleg verder voeren om nader te onderzoeken of de partijen tot een oplossing kunnen komen en op welke wijze.

¹ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1122

² Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1345

Vraag 3

Hoe beoordeelt u het feit dat personen die binnen de EU verhuizen naar een andere EU-lidstaat een hogere premie moeten betalen voor hun autoverzekering als zij hun schadevrije jaren niet kunnen meenemen, zeker nu schadevrije jaren relatief zwaar meetellen in de berekening van de premie (en de korting) ten opzichte van andere EU-landen? Vindt u dit een eerlijke situatie?

Antwoord 3

Een verzekeraar bepaalt zelf welke risico-inschatting zij maakt en welke impact schadevrije jaren op de korting van de premie hebben. Als de verzekeringsnemer de verzekering opzegt, dan geeft de verzekeraar op verzoek een opgave van het aantal schadevrije jaren, die meegenomen kunnen worden naar een andere verzekeraar in binnen- of buitenland. Dit is verplicht voor alle Europese verzekeraars. Ieder land hanteert zijn eigen systeem en verzekeraars bepalen, afhankelijk van dat systeem, wanneer ze schadevrije jaren uit het buitenland een op een overnemen. Per systeem (en dus per land) verschilt de opbouw van schadevrije jaren, net als de impact van een claim op het aantal schadevrije jaren als de verzekeringsnemer een schade claimt. Dat geldt ook voor de korting die gegeven wordt voor schadevrije jaren. Daarom is het afhankelijk van het land waar de verklaring is afgegeven of het aantal vermelde schadevrije jaren een op een wordt overgenomen. Het is aan de verzekeraar om te bepalen hoe zwaar schadevrije jaren uit het buitenland wegen voor de korting op de betreffende premie.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het aantal geregistreerde schadevrije jaren een weerspiegeling dient te zijn van het werkelijke risico dat iemand een claim doet? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Verzekeraars die lid zijn van het Verbond van Verzekeraars volgen eenzelfde tabel van schadevrije jaren, die gebaseerd is op actuariële statistieken van het Actuarieel Genootschap. In die tabel wordt aangegeven dat bij ieder jaar schadevrij rijden een schadevrij jaar wordt opgebouwd. Als er schade geclaimd wordt, dan verliest de verzekerde vijf schadevrije jaren. In de polisvoorwaarden geeft de verzekeraar aan welke premiekorting wordt gegeven op basis van het aantal opgebouwde schadevrije jaren. Hierover mogen geen afspraken gemaakt worden door verzekeraars, omdat dat in strijd is met mededingingsregels. Daarbij vermeldt de verzekeraar ieder jaar bij de polisuitgifte hoeveel schadevrije jaren de verzekeringsnemer heeft opgebouwd. Op het meenemen van schadevrije jaren uit andere landen is in de voorgaande vraag ingegaan.

Het aantal schadevrije jaren is een onderdeel van de risico-inschatting. Daarin kunnen ook allerlei andere individuele factoren een rol spelen. Maar ook solidariteit is in dit kader van belang. Voor de premiebepaling wordt altijd een afweging gemaakt tussen een premie op maat en de solidariteit die de kern is van het verzekeringsstelsel: een verzekering is niet helemaal toegespitst op het individu. Het bonus/malus-systeem draagt eraan bij dat de premie deels op maat kan worden bepaald op basis van schadevrij jaren. Verzekeraars kunnen ieder afzonderlijk vaststellen hoe de weging van die verschillende factoren zich vertaalt in de premie.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het niet kunnen meenemen van schadevrije jaren uit andere EU-lidstaten deze weerspiegeling van het werkelijke risico op een claim belemmert? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zoals in de beantwoording op vraag 3 is aangegeven, zijn alle Europese verzekeraars verplicht om een verklaring af te geven als een verzekering wordt opgezegd, als de verzekeringsnemer dat opvraagt. Gelet op de verschillende systemen die landen hanteren voor schadevrije jaren is het afhankelijk van het land waar de verklaring is afgegeven of het aantal vermelde schadevrije jaren een op een wordt overgenomen. Het is aan de verzekeraar om te bepalen welke risicoweging hieraan wordt verbonden.

Vraag 6, 7 en 8

Zou u het wenselijk achten dat de «pure schadevrije jaren» binnen de Europese Unie meegenomen kunnen worden naar Nederland, hanterende de definitie dat «pure schadevrije jaren» de jaren zijn sinds de laatste claim? Zo nee, waarom niet?

Zou u het wenselijk achten dat de «pure schadevrije jaren» binnen de Europese Unie meegenomen kunnen worden naar andere EU-landen, hanterende de definitie dat «pure schadevrije jaren» de jaren zijn sinds de laatste claim? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid om binnen de Europese Unie te pleiten voor het kunnen meenemen van «pure schadevrije jaren» binnen de landen van de Europese Unie? Zo ja, gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6, 7 en 8

Het is de vraag of het voeren van eenzelfde definitie van schadevrije jaren wel het beoogde effect zou hebben van een lagere premie. Een strengere definitie (minder uitzonderingen) op EU-niveau zou immers tot gevolg kunnen hebben dat de Nederlandse verzekeringnemer slechter af is dan op basis van het huidige Nederlandse systeem. Daarnaast blijft – ook met eenzelfde definitie van schadevrije jaren – de weging van die jaren en de weging van andere factoren toekomen aan de verzekeraar.

Bovendien betekent een dergelijke uniforme definitie een significante wijziging van het huidige systeem, terwijl er geen signalen zijn dat dit probleem op grote schaal speelt. Ik acht een dergelijke wijziging daarom niet wenselijk.

Een aspect dat samenhangt met het meenemen van schadevrije jaren is het schadegechiedenisformulier. In EU-verband is de harmonisatie van het schadegechiedenisformulier onderwerp van de onderhandelingen over de herziening van de Motor insurance richtlijn (MID), de EU-richtlijn over de wettelijke aansprakelijkheidsverzekeringen voor voertuigen.³ Die onderhandelingen zitten momenteel in de trilogiefase. Met het schadegechiedenisformulier kunnen verzekeraars in de EU informatie over het aantal claims van de betreffende verzekeringnemer verstrekken. Op basis van deze informatie zullen verzekeraars beter in staat zijn om de risico's op basis van het rijgedrag in te schatten.

³ Richtlijn 2009/103/EG van het Europees parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid.